

Toimintakertomus 1.6.2024 – 31.5.2025

YLEISTÄ

Jänijärven seudun suojeluyhdistys perustettiin 15.6.1991, joten kyseessä oli yhdistyksen 34. toimikausi. Yhdistyksen nimeksi tuli alun perin Jänijärven seudun asukasyhdistys, joka päätettiin vielä jättää rekisteröimättä. Yhdistyksen ensirekisteröinti tapahtui 6.4.2005, jolloin nimeksi tuli Jänijärven seudun suojeluyhdistys ry.

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää vesien suojelua toimialueellaan, joka on Jänijärvi ympäristöineen. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys pyrkii kokoamaan asiasta kiinnostuneet henkilöt, yhdistykset ja yhteisöt yhteiseen toimintaan järven suojelun hyväksi.

HALLITUS

Yhdistyksen vuosikokouksessa 20.7.2024 valittiin puheenjohtajaksi Jan Löfstedt ja hallitukseen seuraavat henkilöt: (* = Hallitus järjestäytyi kokouksessaan 20.7.2024)

Petri Tamminen (Varapuheenjohtaja* ja jätehuoltovastaava)

Mari Paasovaara (Sihteeri*, jäsenrekisterin ylläpitäjä)

Erja Hakala (Taloudenhoitaja*)

Susanna Lieto Jäsen

Ari Jaska Jäsen

Merja Heikkilä Jäsen

Heli Kurkela Jäsen

Erkki Salmio jatkaa vielä yhden vuoden kotisivuvastaavana, yhdessä Heli Kurkelan kanssa

Facebook-ryhmän ylläpitäjä: Anne Sandberg

YHDISTYKSEN KOKOUKSET JA JÄSENISTÖ

Kokoukset

Yhdistyksen 33. sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 20.7.2024 yhteisrannalla, läsnä 29 yhdistyksen jäsentä.

Toimintakauden aikana olemme merkittävästi tiivistäneet yhteistyötämme muiden Tammelan vesiensuojeluyhdistysten kanssa. Hallitus kokoontui kolme kertaa, joista kerran etänä. Lisäksi hallitus on hyvin aktiivisesti pitänyt yhteyttä sähköpostitse, whatsapp-viestein sekä puhelimitse asioiden hoitamiseksi.

Hallitus on toteuttanut valtaosan toimintasuunnitelman linjauksista, joista alla tarkemmin.

Yhdistyksen jäsenet

Toimikauden lopussa yhdistyksessä oli 120 jäsentä. Noin 15 jäsentä on jättänyt jäsen- ja/tai jätemaksunsa maksamatta. Aika monen mökin omistus on vaihtunut, jolloin myös jäsenyys on muuttunut. Jäsenaloitteita ei ole esitetty.

Jäsenille tiedottaminen

Lähetimme toimintakauden aikana kaksi jäsentiedotetta, Vuosikokouspöytäkirja laskuineen Jäsentiedote 2/2024 liitteenä ja keväällä Jäsentiedote 1/2025 vuosikokouskutsuineen. Sähköpostia on käytetty toimikauden aikana myös muuhun jäsentiedottamiseen, kuten kasvavassa määrin myös Facebook-sivustoamme. Tätä nykyään kirjeitse postitettu alle 30 jäsentiedotetta (Erja hoitanut). Postimaksujen noustua rajusti on edelleen panostettava sähköpostien kattavuuteen.

Yhdistyksen ilmoitustaulut ja ennen kaikkea kotisivut, www.janijarvi.fi, ovat olleet keskeinen tiedotusväline yhdistyksen toiminnasta jäsenille ja muille toiminnasta kiinnostuneille. Lähipalveluiden ilmoituspalstan lisäksi kotisivuilla on tietoa ja valokuvia yhdistyksen toiminnasta, hankkeista ja yhteistoiminnasta. Sivuston ylläpitämisestä ja päivittämisestä huolehtii nykyään Heli Kurkela, Erkki Salmion opastuksen jälkeen.

TALOUS

Yhdistyksen talous on kunnossa. Toimintaa on rahoitettu jäsen- ja jätemaksuilla. Lisäksi Tammelan kunnan ympäristölautakunta myönsi 1000€ toiminta-avustuksena vuodelle 2024 vesikasvillisuuden niittoa varten.

Saldo 31.5.2025: 7.342,55 €, toimintakauden tulos: 1.173,50 €. Saimme siirtää Tammelan kunnan v.2024 avustuksen (1000€) tulevalle kaudelle niittoa varten – niittokone hajosi joten kesän 2024 niitto peruuntui, siirtyen kesään 2025.

Jätehuolto on toiminut kokonaisuudessaan hyvin, taloudellista tappiota aiheuttamatta. Jätemaksuissa ei ole tällä hetkellä korotuspaineita. Kesällä tietyt astiat täyttyivät yli äyräidensä aiheuttaen lisäkustannuksia, paljolti johtuen puutteellisesta lajittelusta, kuten pahvilaatikoista ja muista liian isoista tavaroista, jotka eivät kuulu sekajätteisiin. Jäsentiedotteessa 1/2025 kiinnitettiin jälleen lajitteluun huomiota. Talvijätehuolto on osoittautunut hyväksi ratkaisuksi niin mökkiläisten kuin vakinaisten asukkaiden näkökulmasta.

Kesällä 2024 yhdistys kustansi ja rakensi viimeisen ”30-vuotislahja”-jätekatoksen, yhdessä Hakulinahontien porukan ja kesäduunari Masan kanssa.

Jätehuolto jatkuu toistaiseksi samanlaisena. Forssan jätelautakunta ei tehnyt muutoksia vaan jatkaa edelleen jätehuollon järjestämisen selvittelyä.

TOIMINTA

Tammelan kunta myönsi 1000€ avustusta vesikasvillisuuden niitolle 2024. Susanna Lieto järjesti niiton yhdessä Antin Koneen kanssa, joka joutui perumaan rupeaman konerikon vuoksi. Sovittiin, että niitto siirtyy kesälle 2025.

Vuoden 2024 vuosikokous hyväksyi hallituksen esittämät sääntömuutokset 1. kerran.

Metsäkeskuksen Olli Lukanniemen laatiman Jänijärven valuma-alueen luonnonhoitosuunnitelman toimeenpano alkoi talvella 2025. Kolisevanojaan rakennettiin selkeytysallas.

OP-kesäduunari Masa Tamminen oli mukana jätekatoksen rakentamisessa, sekä teki huoltotöitä yhteisrannalla ja tiedotustauluille. Mentorina toimi Petri Tamminen.

Yhteisrannan kevätsiivoustalkoot pidettiin 17.5.2025 klo 9.00. Tänä vuonna osallistui yli kymmenen yhdistyksen jäsentä.

Olemme osallistuneet Loimijoki-ryhmän kokouksiin ja koulutuksiin, sekä Kaukjärven osakaskunnan vuosikokoukseen.

Tammelan vesiensuojeluyhdistykset ovat jatkaneet yhteistyötään säännöllisin tapaamisin, joita on toteutettu noin 4–6 viikon välein. Hallitus on aktiivisesti osallistunut tähän toimintaan. Jänijärven vastuuvuorolla kokous järjestettiin ns Kohon tehtaalla Kaukjärvellä. Kokouksissa on käsitelty myös Rio Tinton muodostamaa kaivosuhkaa. Olisi todella suuri uhka ei vain Pohjois-Tammelalle, vaan koko Tammelan kunnalle ja Forssan kaupungille, mikäli kaivos toteutuisi.

Rio Tinto on järjestänyt pari yleisötilaisuutta Tammelan valtuustosalissa, syksyllä 2024 ja talvella 2025. Niissä kokouksissa Rio Tinto on saanut täydeltä salilta kuulla, kuinka aktiivisesti malminetsintää vastustetaan, etenkin vesiensuojeluyhdistysten jäseniltä. Myös Jänijärvi on ollut aktiivisesti äänessä. Kokouksissa on ihmetelty Tammelan kunnan niin johtavien virkamiesten kuin myös luottamushenkilöiden poissaoloa. Vain yksittäisiä valtuutettuja on osallistunut yhdistyksen puheenjohtajan lisäksi.

Vohlassaaren ulkoilutapahtuma lauantaina 22.2.2025 klo 10–13. Jan, Petri ja Erja osallistuvat paistaen n 100 lättyä ja grillaten noin 100 makkaraa, yhdistyksen vastuutunnin aikana. Arviolta n 450 osallistujaa. Vesiensuojelu ja etenkin malminetsintä-uhat esiteltiin.

Malminetsintä uhkaa myös Jänijärveä

Tukes myönsi v 2023 Rio Tinto Exploration Finland Oy:lle Särkisuo-nimisen malminetsintäluvan, josta Särkijärvi ja Heinijärvi valittivat hallinto-oikeuteen, joka 23.5.2025 ilmoitti hylänneensä valitukset.

Rio Tinto oli v. 2023–2024 tehnyt yli 6000 hehtaarin alueelle malminetsintävaraukset, jotka ulottuvat koko Pohjois-Tammelan alueelle sekä Forssan puolelle 10-tien pohjoispuolella. Tällä alueella Rio Tinto teki uudestaan helikopterista käsin malminetsintäseulontaa syksyllä 2024.

Rio Tinto järjesti pienimuotoisen tiedotustilaisuuden 2.5.2025, jossa kertoivat hakevansa malminetsintälupaa rajatulle alueelle, sekä aloittavansa malminetsintä-kairaukset syyskuussa 2025. He olivat varmoja saavansa Särkisuo-alueelle lainvoimaisen luvan. He myös sanoivat pyytävänsä tulevan lupahakemusalueen maanomistajilta malminetsintälupaa.

23.5.2025 Rio Tinton uusi malminetsintälupahakemus, Särki 1, järkytti alueen asukkaita ja toimijoita, sillä se on laajuudeltaan yli 3000 hehtaaria, ympäröiden esim Jänijärven lähes kokonaan.

Pahimmillaan vaarana on pohjavesien ja pintavesien saastuminen kaivoissa ja järvissä. Vaikutukset voivat näkyä pitemmällekin Loimijokeen ja Kokemäen joen vesistöön.

Suojeluyhdistys on ylläpitänyt, yhdessä muiden suojeluyhdistysten kanssa, valmiuttaan muistutusten ja valitusten tekemiseen myös Rio Tinton laajempaan malminetsintälupahakemukseen (sekä lopuksi mahdolliseen kaivoshankkeeseen).

HANKKEET:

Suojeluyhdistyksellä ei ollut käynnissä olevia hankkeita. Tammelan vesiensuojeluyhdistysten yhteistapaamisissa on nostettu esille tarvetta valmistautua laajemmin ja tehokkaammin eri puolella Tammelaä tehtäviin malminetsintöihin.

Osana tätä on valmisteltu vedenlaatumittausten tekemistä yhteishankkeena, jolloin kustannusten yksikkökustannukset laskisivat. On yhdessä sovittu vedenlaadun seuranta-hankeesta, jota neuvotellen pyritään saamaan osaksi Metsäkeskus Tapion hallinnoimaa ja John Nurmisen säätiön rahoittamaa (Pyhäjärven-Kuivajärven) valuma-aluehanketta 2025-2027.

Myös kalakannan elohopeapitoisuuden (ja muiden raskasmetallien) tutkiminen voisi antaa tarpeellista lisätietoa vesistöjen nykytilasta. Tällaista hanketta ei toistaiseksi ole lähdetty suunnittelemaan.

LOPUKSI

Tiiviin yhteistyön ylläpitäminen Tammelan vesiensuojeluyhdistykseen, yhteisten ympäristöhankkeiden suunnittelun ja toteuttamisen muodossa on omiaan pitämään oma suojeluyhdistyksemme vireänä ja järvemme ympäristöineen kunnossa. Yhteistyö on jatkunut Kaukjärven osakaskunnan, Tammelan kunnan sekä KVVY/ Loimijokiryhmän kanssa.

Toivomme myös oman jäsenistömme aktiivista toimintaa, niin kokouksissa kuin eri talkoissa!

Tammelassa 15.6.2025

Jan Löfstedt , puheenjohtaja

Mari Paasovaara , sihteeri